با ما در ارتباط باشید

info@shahrara.com — رایانامه
۳۰۰۰۷۲۸۹ — پیامک
۰۹۱۵۴۲۹۴۵۸۰ — پیام رسان
۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵ — تلفن

اجتماعی

ایزدخواه| خواهش می‌کنم بی‌حجابی را کنترل کنید. ما در شهر امام‌رضا(ع) هستیم.

سازمان ترافیک

۰۲۹...۰۹۱۵| یکی از مسیرهای کم‌ترافیک و نزدیک به آرامستان رضوان، گذر از توس ۹۷(کال زرکش) است که به مرمت آسفالت و بهسازی نیاز دارد. لطفا شورای شهر و شهردار مشهد، همت کنند و این مسیر را هم مثل مسیر اصلی آرامستان بسازند.

گرانی

۲۶۰...۰۹۳۰| این روزها سوژه همه رسانه‌ها از جمله تلویزیون شده است جورج فلوید. اگر شما سوژه ندارید، من به شما سوژه می‌دهم؛ دلار شده ۲۰ هزار تومان، مصالح ساختمانی گران شده و قیمت مواد غذایی سه‌برابر شده است.

آموزش‌وپرورش

مه‌شاد| امسال برای ثبت‌نام مجدد فرزندم، رفتم به مدرسه‌اش در کامیاب۴۸. هنوز کارنامه‌اش نیامده، می‌فرمایند قبولش نمی‌کنیم. می‌پرسم چرا، جواب این است: «بچه شما بچه‌های دیگر را جمع می‌کند، لیدر می‌شود و شوخی می‌کنند.» واقعا می‌خواهم بدانم این رفتار برای یک دانش‌آموز چهارم دبستان، اگر حُسن است که هیچ، اگر عیب است، خب مدیریتش کنید. اینکه بد نیست یک نفر از کودکی، جمعی را مدیریت کند.

شهرداری

۳۱۷...۰۹۱۰| شهرداری منطقه ۴ با چه تفکری اقدام به کاشت درختچه در وسط بولوار شهیدمفتح کرده، چرا درخت نکاشته است؟ از سال ۹۷ چندین‌بار تذکر داده‌ایم اما فقط به هرس اکتفا می‌کنند. تابه‌حال چندین فقره تصادف داشته‌ایم به‌خاطر اینکه درختچه‌ها دید عابران و خودروها را محدود می‌کنند.

۷۵۸...۰۹۳۵| سوار قطار شهری بودم. اپراتور برای زدن ماسک، هشدارهایی داد اما انگار نه‌انگار. باید در ایستگاه‌های اتوبوس، مترو و حتی تاکسی از ورود مسافران بدون ماسک جلوگیری کنند.

متفرقه

شهروند| آمریکا سال‌هاست که ایران را تحریم کرده است. چرا تلویزیون، گزارش پخش می‌کند از محصولات غذایی و خانگی آمریکایی؟ لطفا به‌عنوان رسانه پیگیری کنید هیچ نوع محصولی از کشور آمریکا در ایران به فروش نرسد. مردم تحریم کنند.

میترا رجایی| تصویری از برگزاری امتحانات خرداد ماه حضوری پایه نهم . بیرون یکی از مدارس مصلی‌نژاد؛ ازدحام جمعیت و عدم فاصله‌گذاری اجتماعی را ببینید.

مردم خوب، حال خوب

ما ممکن است عبوری یا جایی، حرکت خوبی را از شخصی ناشناس ببینیم و به دلمان بنشیند اما فرصت تشکر نداشته باشیم. ستون «مردم خوب، حال خوب»، برای تشکر از همین ناشناس‌های خوب است.

نیما صادقی| آقایی که هر چند وقت می‌آیی و از خانه ما آب می‌گیری تا درخت‌های تک افتاده خانه‌های تخریب شده اطراف حرم را آبیاری کنی، خیلی دمت گرم! دو بار از پشت پنجره دیده‌امت. مادرم هر بار که می‌آیی تا شب حرفت را می‌زند و خیلی دعایت می‌کند.

شهروند| خواستم از خادمی که ویلچر مادر مرا در حرم هدایت می‌کرد، تشکر کنم. نائب‌الزیاره ما باش.

تجلی| آی بگردم کارگران کارگاه ساختمانی کنار خانه‌مان در پیروزی ۱۲ را که سر ظهر سر و صدای کارشان را می‌خوابانند تا اهالی استراحت کنند. شیر مادرتان حلال و نانی که درمی‌آورید حلال‌تر. ان‌شاءا... که ساختمان برای سازنده‌اش هم برکت کند.

مخاطبان ارجمند روزنامه شهرآرا! ضمن سپاس و قدردانی از همکاری شما با «باشگاه مخاطبان» و در راستای ارج نهادن به جایگاه شما عزیزان در رسانه خودتان، به اطلاع می‌رساند به تازگی لینکی با عنوان «شهروند خبرنگار» در سایت «شهرآرانیوز»، راه‌اندازی شده است تا مشکلات، انتقادها، پیشنهادها و دیدگاه‌های شما در عرصه وسیع‌تری دیده شود و با پیگیری‌های بعدی خبرنگاران روزنامه به نتیجه برسد. به همین منظور از شما همراهان همیشگی می‌خواهیم با ارسال تصاویر و ثبت دیدگاه‌های خود ما را یاری کنید. جدا از اینکه تصاویر و پیام‌های ارسالی شما به نام خودتان در سایت نشریه، کانال باشگاه مخاطبان و صفحه جامعه روزنامه منتشر خواهد شد، پایان هر ماه به سه نفر از عزیزانی که بهترین عکس‌ها یا پیام‌ها را ارسال کرده باشند، شش ماه اشتراک رایگان شهرآرا هدیه می‌شود.

عدد ۲۰۰ را به شماره ۳۰۰۰۷۲۸۹ ارسال فرمایید
و یک جلسه مشاوره رایگان تبلیغات دریافت کنید

شهرآرا
روزنامه شهروندی امید و زندگی
اشنبه
۱۵ تیر ۱۳۹۹
۱۳ ذی‌القعده ۱۴۴۱
شماره ۳۱۴۳
SHAHRARANEWS.IR

از «کمربند» چهارم تا «پارک» پنجم

بررسی پروژه کمربند جنوبی از آغاز تا کوه‌پارک در میزگردی با حضور کارشناسان شهری

محدثه شوشتری
m.shushtari@shahraranews.ir

گزارش روز

هفت سال پیش بود که بولدوزرها و لودرها، کوه‌ها و تپه‌های جنوب مشهد را فاتحانه یکی پس از دیگری درنوردیدند. هرجا زورشان به پیشروی نرسید، خیلی معطل نماندند؛ کار گذاشتن دینامیت زیر پای کوه‌ها، مسیر بولدوزرها را هموار کرد. به استناد آماری که دادستان وقت مشهد اعلام کرد، بیش از ۱۰۰ انفجار در دل کوه‌های جنوبی مشهد در دوره شورای چهارم، رخ داد تا بولدوزرها، راه را برای احداث مسیری به نام «کمربندی جنوبی مشهد» هموار کنند. این کمربندی قرار بود انتهای بولوار شهیدبروسی در غرب مشهد را به اتوبان باغچه در شرق شهر متصل کند. کار به‌سرعت پیش می‌رفت، تاجایی که فاز اول این کمربند ۲۷کیلومتری به پیشرفت ۸۰درصدی رسید. از اینجا به بعد، دوره چهارم شورای شهر و مدیریت شهری وقت به اتمام رسید و دوره جدید مدیریت شهری از شهریور سال ۹۶ آغاز به‌کار کرد. در همان ماه‌های نخست دوره پنجم شورای شهر، پروژه‌های نیمه‌کاره در فهرست بررسی دوره جدید مدیریت شهری و تکمیل قرار گرفتند. کمربندی جنوب شهر هم با توجه به حدود ۲۰۰ میلیارد تومان اعتباری که صرفش شده بود و پیشرفت ۸۰درصدی در فاز اول، جزو اولویت‌ها قرار گرفت. تقی‌زاده خامسی، اولین شهردار منتخب شورای پنجم، در آبان سال ۹۶ فعالیت پروژه را از سر گرفت، با این حال در همان ماه‌های اول، کار خوابید و حکم توقف پروژه در اسفند سال ۹۶ صادر شد.

دادستان وقت دستور تعطیلی پروژه را داده بود. از آن مقطع تاکنون، عملیات اجرایی کمربندی متوقف بوده اما همچنان مخالفانی داشته است. درواقع از همان زمان بود که حواشی دور کمربند را گرفتند، تاجایی‌که راهی برای باز شدن آن و ادامه کار پیدا نشد. معترضان و مخالفان کمربندی جنوبی، دو دسته بودند؛ گروه اول سمن‌ها و دوستداران محیط‌زیست و گروه دوم جمعی از کارشناسان شهری و شهرسازی. مخالفان به‌دلیل تعطیلی پروژه کمربندی، از آینده آن و رها بودنش در دل کوه‌های جنوبی مشهد نگران بودند. درنهایت مدیریت شهری کنونی مشهد برای برون‌رفت از بلاتکلیفی کمربندجنوبی، پای گفت‌وگو با اهالی محیط‌زیست و کارشناسان شهری نشست و طرحی به نام «کوه‌پارک» را برای استفاده حداقلی از مسیرهای ایجادشده و دسترسی مردم به کوه‌ها و ایجاد تفرجگاهی به‌دور از شلوغی و آلودگی شهر، اجرا کرد. اجرای این طرح بعد از تصویب در ستاد تدبیر استانداری، سوم اسفند سال ۹۸ آغاز شد و حالا به

عکس: مهدیه غفوریان|شهرآرا

شهرآرا: اگر بخواهیم به بررسی وضعیت فعلی پروژه کمربندی بپردازیم، نیاز به کالبدشکافی آن از نقطه صفر تاکنون دارد. جناب آقای سهیلی! بحث را از اینجا آغاز کنیم که چه شد در شورای چهارم و مدیریت شهری وقت، تصمیم گرفتید پروژه کمربند جنوب مشهد را آغاز کنید و بگویید که با وجود این همه مخالفت و حواشی درباره این پروژه، آیا بعد از گذشت هفت سال از آغاز آن، همچنان این تصمیم را برای شهر، درست و دفاع‌پذیر می‌دانید یا اینکه در گذر زمان به نتایج دیگری رسیده‌اید؟

سهیلی: بحثی در فلسفه سیاسی وجود دارد که می‌گوید چه کسی باید حکومت کند. بعدها به این نتیجه رسیدند که به جای این بحث، باید گفت چگونه باید حکومت کرد. در مدیریت شهری هم مشابه این بحث را داریم. گاهی اوقات سؤال می‌شود که چه کسی این تصمیم را گرفته و درست بوده است یا نه، اما باید این موضوع بررسی شود که این تصمیم چگونه گرفته شده است و آیا با سازوکار درست گرفته شده است یا خیر. اگر سازوکار آن درست باشد، به این تصمیم می‌توان اعتماد کرد. حال درمورد پروژه کمربندی جنوب مشهد، ابتدا باید بگویم که کمربندی برای شهرهای بزرگ نظیر مشهد یک ضرورت است. به‌طور طبیعی ایجاد کمربندی برای شهرها برعهده وزارت راه‌وشهرسازی است اما درمورد مشهد، این کار را شهرداری انجام داد. دلیلش هم این بود که ازطرفی شاهد بودیم آن کمربندی قبلی، یعنی بزرگراه شهید کلانتری مشهد، بخشی از شهر شده بود و دیگر حالت کمربندی را نداشت. به جایگزینی برای ایفای نقش این بزرگراه نیاز داشتیم. از طرف دیگر، ایجاد کمربندی جنوبی فرصتی برای مدیریت توسعه مشهد بود. حالا بعد از گذشت چند سال، این سؤال مطرح می‌شود که آیا ایجاد کمربندی جنوبی تصمیم درستی بود یا نه. واقعیت این است که اگر بگوییم صرفا به‌دلیل اینکه طرحی آسیب‌زاست، اجرا نشود، نگاه خردمندانه‌ای نیست. در مدیریت شهری باید تمام جوانب را سنجید. در بلندمرتبه‌سازی هم با همین مسئله مواجه بودیم که از سویی بلندمرتبه‌سازی برای شهرهای بزرگ، یک ضرورت و نیاز است و ازطرفی آسیب‌هایی به‌همراه دارد. در این زمینه هم از منتقدان و هم از موافقان بلندمرتبه‌سازی استفاده کردیم تا بتوانیم به ضوابط بلندمرتبه‌سازی برسیم. درمورد کمربندی جنوبی هم باید همین گونه فکر کنیم. اگر صرفا بگوییم آسیب محیط‌زیست ندارد، غلط است. درست نیست که در طبیعت بکر یک کمربندی ایجاد شود. بدون آسیب نمی‌شود اما اگر این کار را نکنیم، آسیب زیست‌محیطی نداریم؟ اگر تردد خودروها از داخل شهر صورت نگیرد، مشکل آلودگی هوا و... نداریم؟ به نظرم همه جوانب باید با هم سنجیده شوند، لذا اگر تمام جوانب را با هم درنظر بگیریم، معتقدم اجرای کمربندی تصمیم درستی بود که آن زمان گرفته شد و هنوز هم نیاز مشهد است. در طرف دیگر ماجرا، نقدهایی را می‌شنویم. یکی از نقدها به این پروژه، بحث مطالعات و اسناد آن است. در این زمینه هم باید بگویم که اجرای پروژه کمربندی جنوبی، مطالعات و مصوبات مختلفی داشت. مطالعات حوزه ترافیک و تصمیم و مصوبه شورای همتا از این جمله است. اگر دغدغه‌های منتقدان را نگاه کنید، به‌طور مثال می‌گویند مهم‌ترین دغدغه ما تغییر کاربری‌هاست، اما وقتی به طرح جامع شهر مراجعه می‌کنیم، برای این موضوع می‌بینیم که یک لایه پررنگ به نام کمربند سبز را در محدوده ارتفاعات جنوبی درنظر گرفته‌اند. درواقع کمربند سبز بهترین راه‌حل کنترل محدوده شهر است. مصوبه دولت در این زمینه می‌گفت که حریم کمربندی باید ۱۵۰ متر باشد اما درمورد کمربندی جنوبی حتی ۲۰۰ متر را لحاظ کردیم. البته این را هم بگویم که احداث کمربندی جنوب مشهد در شورای سوم، اول اسفند ۹۰ به تصویب رسید. در شورای چهارم مشهد عملیات اجرایی این پروژه آغاز شد. در همان سال‌ها ما نیز برای بحث زیست‌محیطی پروژه اهمیت قائل بودیم، لذا شورای چهارم سال ۹۴ آیین‌نامه‌ای را تصویب کرد به نام مدیریت و سامان‌دهی اثرات زیست‌محیطی پروژه‌های عمرانی. این آیین‌نامه مشخص می‌کرد که هر پروژه چه آسیب‌هایی دارد و چقدر به محیط‌زیست لطمه می‌زند و در قبال این لطمات چه باید کرد. تاکیدمی‌کرد که پیوست زیست‌محیطی برای این پروژه‌ها لحاظ شود و شهرداری به انجام آن موظف شد، بنابراین سازوکار پروژه از نظر من درست بوده است و حالا اگر به تصمیمی انتقاد می‌شود، بدون اینکه راه‌حل و جایگزینی برای آن در شهر پیشنهاد شود، به نظرم درست نیست. منتقدان بگویند راه‌حل و جایگزین این کمربند از نظر آن‌ها چیست؟

شهرآرا: جناب موحدی‌زاده! آقای سهیلی از تصمیم شورای چهارم برای ایجاد کمربندی جنوبی دفاع کردند و به‌نوعی این کمربندی را همچنان ضرورت شهر دانستند. جنابعالی نیز به‌طور شفاف بگویید مدافع این کمربندی هستید یا مخالف آن؟ و اینکه از موضع شورای پنجم، بگویید این شورا نظرش درباره پروژه کمربندی جنوبی چیست و چرا به طرح «کوه‌پارک» رسیدند؟

موحدی‌زاده: اجرای کمربندی جنوبی متکی به اسناد فرادستی بوده است. مصوبه کمیسیون ماده۵ را دارد. مصوبه شورای عالی حفاظت محیط‌زیست را دارد. مصوبه شورای ترافیک را دارد. در طرح جامع هم دیده شده است، اما اینکه چرا این کمربند قفل شد و به کوه‌پارک رسید، ماجراهایی دارد. درست از همان سال اولی که شورای پنجم آغاز به‌کار کرد، کمربندی جنوبی یکی از پروژه‌هایی بود که حساس بودیم حتما ادامه پیدا کند. در سال اول فعالیت شورای پنجم که آقای تقی‌زاده شهردار بود، جلسه‌ای در آبان تشکیل و تاکید شد یکی از پروژه‌هایی که باید با جدیت ادامه پیدا کند، کمربندی جنوبی است. اما هنوز ما به‌طور جدی کار را آغاز نکرده بودیم که در اسفند همان سال با دستور دادستان وقت، پروژه تعطیل شد. در همان زمان، بازدیدی از این پروژه کردیم و دیدیم که پروژه اول کار نیست و زخمی شده است. اگر اول کار بود، توقف آن خیلی مسئله‌دار نمی‌شد اما وقتی پروژه به درصد بالای پیشرفت رسیده و از بیت‌المال آنجا هزینه شده بود و آن آسیبی که منتقدان نگران هستند، به ارتفاعات رسیده بود و دیگر به حالت اول برنمی‌گردد، چه اصراری به تعطیلی آن بود؟ اگر پوشش گیاهی و آبراهه‌ها از بین رفتند، دیگر نمی‌توان کاری کرد. بهتر بود که مخالفان و سمن‌های محیط‌زیست همان ابتدای کار انتقاد می‌کردند و جلوی ادامه احداث این کمربندی گرفته می‌شد ولی چون یک مسیر ده، پانزده‌ساله پشت‌سر پروژه بود، نمی‌شد کار را صددرصد کنار گذاشت. در این میان، ما در شورای پنجم نه می‌توانستیم پروژه را رها کنیم؛ چراکه اغتشاش بصری و مشکلات بعدی را به‌دنبال داشت و نه مجوز تکمیل آن را داشتیم.

بالاخره رفت‌وآمدی که باید از جنوب شهر صورت بگیرد، مسیر دسترسی می‌خواهد. در طرح جامع شهر، هم بزرگراه آیت‌ا... هاشمی‌رفسنجانی و هم بولوار نمایشگاه بین‌المللی به کمربند جنوبی می‌رسند و در انتها به بزرگراه باغچه متصل می‌شوند. طول این کمربند ۲۷ کیلومتر بوده است که حالا ما در حدود ۶۱ کیلومتر اول آن متوقف مانده‌ایم. از طرفی چه ضمانتی وجود دارد که رشد بی‌رویه شهر به طرف ارتفاعات مشهد، ادامه پیدا نکند؟ مشهد یک شهر مهاجرپذیر است و نیاز به توسعه دارد.

سؤال من این است که اگر روزی نوبت دوستان طیف مقابل شد، بازهم این پروژه متوقف خواهد ماند؟ با این حال در دوره پنجم شورا بعد از توقف پروژه، اصراری بر اجرای آن نداشتیم، زیرا یک مرجع قانونی به هر دلیلی که شاید بخشی قانع‌کننده باشد و بخشی نه، این پروژه را متوقف کرده بود. برای ما مهم بود که به حرف سمن‌ها گوش کنیم. نظرهای آن‌ها را بشنویم و درنهایت به یک درک مشترک برسیم. این درک مشترک، همان طرح کوه‌پارک بود که به آن رسیدیم.

ما به دستور دادستان مشهد برای توقف کمربند جنوبی عمل کردیم، درعین‌حال برای برون‌رفت از وضعیت فعلی کمربند که رها نماند، به استانداری مراجعه کردیم و براساس مصوبه ستاد تدبیر استانداری به مدیریت شهری مجوز داده شد این ۵/۵ کیلومتر از فاز اول را به‌منظور دسترسی مردم به ارتفاعات شهر و ایجاد فضای تفرجگاهی کوه‌پارک بسازیم، با این حال، تابع تصمیم‌های فرادستی برای کمربند جنوبی هستیم اما به این مراجع فرادستی توصیه می‌کنیم که منافع آینده شهر را در این تصمیم‌گیری لحاظ کنند.

شهرآرا: یکی از بحث‌ها درباره پروژه کمربندی جنوبی این است که مدیریت شهری بدون پیوست زیست‌محیطی و به بهانه رفع ترافیک شهر و صرفا به‌دلیل دسترسی به اراضی موجود تحت تملک ادارات مختلف در جنوب شهر، این کمربندی را طراحی و اجرا کرده است. جناب آقای رمضانی! بگویید در بررسی اسناد موجود در مدیریت شهری، چه پشتوانه کارشناسی و مطالعاتی برای اجرای این پروژه بوده است و چقدر این بحث‌ها را می‌توان تایید یا رد کرد؟

رمضانی: ابتدا به پیشینه پروژه کمربندی جنوبی مشهد اشاره می‌کنم. این پروژه به روایتی در دهه ۶۰ و به روایت دقیق‌تر در انتهای دهه ۷۰ مطرح شده است. در سال ۷۸ مطالعاتی هم در این‌باره انجام و بعد از آن در دهه ۸۰ و در دوره دوم شورای شهر، مطرح شد. در ادامه، در سال ۸۴ به‌صورت عملی، پروژه موقت استارت خورد اما به‌دلیل اختلافاتی که بین کارفرما و پیمانکار به‌وجود آمد، متوقف ماند و دیگر تا دهه ۹۰ اقدامی صورت نگرفت. در سال ۹۱ دوباره پروژه کمربندی جنوبی مشهد با واگذاری به بنیادمسکن آغاز به‌کار کرد. در آن زمان هنوز پروژه بولوار نماز وحتی پروژه بولوار فکوری اجرا نشده بود. در این شرایط، عملیات اجرایی پروژه کمربندی جنوبی مشهد آغاز شد و تا سال ۹۶ ادامه پیدا کرد. در این میان، شورای حفظ حقوق بیت‌المال که متشکل از برخی دستگاه‌های اجرایی از جمله محیط‌زیست و اداره منابع طبیعی، جهادکشاورزی و همچنین دستگاه‌های اطلاعاتی و نظامی است، به پروژه کمربند جنوبی مشهد ورود پیدا کردند. ورود این شورا از سال ۹۴ صورت گرفت و درنهایت سال ۹۶ پروژه را متوقف کردند. خروجی این شورا بر این مسئله تاکید می‌کرد که مدیریت شهری، طرح تفرجگاهی برای محل اجرای پروژه کمربند جنوبی مشهد تدوین کند؛ یعنی از نگاه آن‌ها و با توجه به بررسی‌های آنان، با ایجاد کمربندی جنوبی، درواقع ترافیک مشهد را از داخل شهر، دوباره به داخل شهر منتقل می‌کنیم، لذا این‌طور نیست که این پروژه حکم یک کمربندی را داشته باشد؛ حداقل در یک طرف آن که گفته می‌شود بزرگراه آیت‌ا... رفسنجانی متصل شود به کمربند جنوبی، خب این بزرگراه که درون‌شهری است و برون‌شهری نیست.

در ادامه وضعیت کمربندی جنوبی، در اواخر سال ۹۸ شهرداری با ستاد تدبیر مذاکراتی کرد که با مشاور آتک قراردادی بسته شد تا طرح تفرجگاهی برای این محدوده بیاورند. در دی سال ۹۸ شهردار مشهد با این نگاه که یک فضای تفرجگاهی از پروژه کمربند جنوبی ایجاد کند، طرح کوه‌پارک را مطرح کرد. این بحث را شهرداری به ستاد تدبیر منتقل کرد و سوم بهمن ۹۷ ستاد یادشده مجوز را به شهرداری داد که از این فضا به‌عنوان تفرجگاه استفاده شود. درباره نقدهایی که به ساخت‌وساز در ارتفاعات می‌شود، این نکته را هم بگویم که ما در دهه ۸۰ بحث آبادگران و ساخت‌وساز در ارتفاعات جنوبی شهر را داشتیم که تذکر مقام معظم رهبری را در سال ۸۶ دریافت کردیم اما تا دهه ۹۰ آن‌طور که باید توجهی به این تذکر و توصیه نشد. از طرفی شهرداری که به نوعی مجری ساخت‌وساز در این ارتفاعات بود، بر اساس مستندات بالادستی کار را ادامه داد. البته در دهه ۹۰ جلوی برخی پروژه‌هایی که قرار بود در ارتفاعات جنوبی مشهد ساخته شوند، گرفته شد؛ از جمله ساخت هتل هفت‌ستاره، با این حال پروژه کمربند جنوبی ادامه داشت. ۱۱ کیلومتر اول کار تا ۸۰درصد پیشرفت کرد. اینکه برخی می‌گویند پروژه کمربند جنوبی ۸۰درصد پیشرفت کرده است، درست نیست، زیرا ۸۰درصد در ۱۲ کیلومتر، پیشرفت کرده است نه در ۲۷ کیلومتر. ارتفاعات در همین قسمت ابتدای پروژه کمربند جنوبی، کامل تخریب شده بود.

شهرآرا: در کنار سمن‌ها و کارشناسان محیط‌زیست، گروهی از کارشناسان حوزه شهری نیز منتقد جدی اجرای کمربند جنوبی بودند، با این حال تقریبا بیشتر این منتقدان، موافق اجرای طرح کوه‌پارک در کمربندی جنوبی شهر هستند. جناب آقای شعرباف! جنابعالی به‌عنوان منتقد اجرای این پروژه از گذشته تاکنون که طرح کوه‌پارک در حال اجراست، چه نگاهی به این پروژه داشته‌اید؟

شعرباف: برخلاف تصویری که دارد از منتقدان پروژه کمربند جنوبی ساخته و این نقد به آنان وارد می‌شود که دارند یک‌بعدی درباره این پروژه نظر می‌دهند، می‌خواهم از جنبه‌های مختلف و نه‌فقط بعد زیست‌محیطی، از غلط بودن این کمربندی بگویم. داستان کمربندی جنوبی و ارتفاعات مشهد داستانی غم‌انگیز و عبرتی برای سایر پروژه‌هاست. اگر نگاهی به گذشته بکنیم، به این نتیجه می‌رسیم که سازوکار رسیدن به این پروژه غلط بوده است. هم صحبت منتقدان و هم مطالعات جامع شهر، تصویر واضحی از ۲۵ سال گذشته به ارتفاعات جنوبی شهر نشان می‌دهد. تاریخ مطالعات شهری، نشان می‌دهد در طرح جامع اول مشهد(طرح خازنی)، ظرفیت خوبی برای مشهد دیده شده بود که به گفته کارشناسان حوزه شهری، بیش از ۶۰درصد از ظرفیت این طرح استفاده نشد. با اینکه سابقه بیش از چهل‌ساله دارد و طرحی قدیمی محسوب می‌شود، طرح دفاع‌پذیری است. در آن طرح با وجود اینکه نگاه توسعه‌ای به مشهد وجود داشته است، تمام منطقه توپولوژی‌دار مشهد یعنی از منطقه بولوارفکوری و نماز تا پشت ارتفاعات، نه‌تنها کاربری ساخت‌وساز پیدا نمی‌کند، بلکه منطقه‌ای کاملا حفاظتی است؛ شبیه طرحی که در پیاده‌سازی کمربند سبز ایجاد شده است. این طرح جامع مطالعاتی تاکید می‌کند که فضای ارتفاعات مشهد باید به‌عنوان یک اکوپارک خانوادگی بماند و از آن به نام ذخیره فضای سبز مشهد و سرمایه طبیعی جبران‌ناپذیر، یاد شده است. در این طرح آمده است که در این نقطه، ممنوعیت ایجاد کاربری داریم.

این رویکرد طرح جامع اول مشهد، متاسفانه در طرح بعدی که طرح مهرازان بود، نادیده گرفته شد. این طرح عامدانه یا غیرعامدانه تخمین جمعیت مشهد را در افق سال ۹۵، ۵میلیون و ۲۰۰هزار نفر اعلام کرد. این تخمین به این معناست که مشاور مهرازان باید ظرفیت داخل شهر را تا ۴میلیون نفر برساند و یک‌میلیون و ۲۰۰هزار نفر را به شهرک‌های اقماری بکشاند. دو شهرک از این شهرک‌ها ساخته شدند؛ یکی در بینالود و یکی قرار بود در شهرک سرخس پایان خود نزدیک شده است. محمدرضا کلائی، شهردار مشهد، این قول را داده است که حداقل در دوره شهرداری وی، دست‌اندازی به ارتفاعات صورت نگیرد و تکمیل پروژه کمربندی از سر گرفته نشود و ارتفاعات جنوب به بزرگ‌ترین تفرجگاه مشهد تبدیل شود. در این میان، موافقان پروژه کمربندجنوبی، همچنان آن را یک پروژه لازم برای مشهد می‌دانند و مخالفانش، این کمربندی را خطی اشتباه در دل کوه‌های شهر توصیف می‌کنند. بحث بین موافقان و مخالفان پروژه در این سال‌ها، همواره داغ بوده است. مرور مواضع مخالفان و موافقان در برابر این پروژه پرحاشیه شهری، ضرورت گفت‌وگوی متقابل و کارشناسی درباره این موضوع را بیش از پیش آشکار می‌کند. به همین منظور میزگردی با حضور موافقان و مخالفان پروژه در روزنامه شهرآرا برگزار کرده‌ایم. در این میزگرد ازآنجایی‌که آغاز عملیات اجرایی این کمربندی و پیشرفت ۸۰درصدی آن در دوره چهارم شورای اسلامی شهر مشهد رخ داده است، از محمد سهیلی، نایب‌رئیس شورای چهارم، دعوت کردیم. همچنین در ادامه که تعیین تکلیف پروژه کمربندی به شورای پنجم واگذار شده است، حمیدرضا موحدی‌زاده، نایب‌رئیس این دوره شورا، دیگر میهمان میزگرد شهرآرا بود. نماینده حوزه مدیریت شهری، امیر رمضانی، مدیر پروژه ارتفاعات جنوبی شهرداری مشهد و سعید شعرباف‌تبریزی، استاد دانشگاه و کارشناس مسائل شهری به‌عنوان منتقد اجرای پروژه کمربندی در این میزگرد به بحث و تبادل‌نظر پرداختند. آنچه در ادامه می‌آید، یک کالبدشکافی است از کمربندجنوبی دیروز و آینده کوه‌پارک.

سهیلی: اگر تمام جوانب را با هم درنظر بگیریم، معتقدم اجرای کمربندی تصمیم درستی بود که آن زمان گرفته شد و هنوز هم نیاز مشهد است

رمضانی: شهرداری هزینه‌هایی را صرف کرد تا این ارتفاعات، تفرجگاه مردم باشد. ۳هزار و ۵۰۰هکتار کمربند سبز ایجاد کردیم. هنوز هم کار جلو می‌رود تا به ۲۰هزار هکتار برسد

حمیدرضا موحدی‌زاده، نایب‌رئیس شورا پنجم: **به دستور دادستان مشهد برای توقف کمربند جنوبی عمل کردیم، درعین‌حال برای برون‌رفت از وضعیت فعلی کمربند که رها نماند، به استانداری مراجعه کردیم و براساس مصوبه ستاد تدبیر استانداری به مدیریت شهری مجوز داده شد این ۵/۵کیلومتر از فاز اول را به‌منظور دسترسی مردم به ارتفاعات شهر و ایجاد فضای تفرجگاهی کوه‌پارک بسازیم**